

ECHO

Świdwina

W numerze:

- Z historii ziemi świdwińskiej
- Święto Uzbekistanu
- Festiwal organizacji NGO
- Nowy ambasador Chin
- Inauguracja na UMK
- Apator mistrzem Polski
- Święto społeczników
- Dzień Edukacji Narodowej

GAZETA PROMOCYJNA WYDAWNICTWA ADAM MARSZAŁEK

2025, nr 327/328

ISSN 1428-2186

NAKLAD 5000 EGZ.

SPOTKANIE PREZESA Z AMBASADOREM LU SHAN MARSZAŁEK NA INAUGURACJI

Swoją misję w Polsce rozpoczął ambasador Chińskiej Republiki Ludowej Jego Ekscelencja **Lu Shan**. W trakcie spotkania z prezesem Marszałek Publishing Group dr. **Adamem Marszałkiem** wyraził swoje uznanie dla efektów ponad dwudziestoletniej współpracy firm skupionych w MPG z chińskimi wydawcami.

Obecny na inauguracji roku akademickiego marszałek **Piotr Całbecki** obiecał wsparcie dla działań władz UMK.

APATOR MISTRZEM

Ilona i Przemysław Terminiścy

II POLSKO-LITEWSKIE FORUM BIZNESOWE

Goście Forum: prorektor UMK prof. **Adam Kola**, marszałek **Piotr Całbecki** w rozmowie z organizatorem konsulem **Przemysławem Bańkowskim**.

DZIEŃ NIEPODLEGŁOŚCI REPUBLIKI UZBEKISTANU

Z okazji 34. rocznicy Niepodległości Republiki Uzbekistanu JE **Amirsaid Agzamkhodjaev**, ambasador Republiki Uzbekistanu w Polsce wraz z małżonką **Azizą Agzamkhodjaevą** wydali uroczyste przyjęcie, w którym wzięło udział kilkuset przedstawicieli świata polityki, nauki, kultury i biznesu. W imieniu rządu RP głos zabrał podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych **Wojciech Zajączkowski**. Wśród gości byli m.in.: ambasadorowie Argentyny JE **Alicia Irene Falkowski**, Algierii JE **Mohamed Salahe Belaid**, Azerbejdżanu JE **Nargiz Gurbanova**, Angolii JE **Manuel Pedro Chaves**, Rwandy JE **Anastase Shyaka**, Demokratycznej Republiki Kongo JE **Clémentine Shakembo Kamanga**, były wicepremier **Janusz Piechociński** z Małżonką, dr **Marceli Burdelski**, dr **Jerzy Szukalski**, **Jacek Michalski** z Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu oraz prezes Towarzystwa Azji i Pacyfiku dr **Adam Marszałek**.

K.K.

DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ W ŚWIDWINIE

W dniu 15 października 2025 r. burmistrz Świdwina **Piotr Feliński** wręczył nagrody nauczycielom świdwińskich szkół podstawowych oraz przedszkoli z okazji Dnia Edukacji Narodowej. W uroczystości uczestniczyli: zastępca burmistrza **Robert Chaiński**, wiceprzewodniczące Rady Miasta Świdwin **Justyna Kondracka** i **Michalina Komorowska-Kowalska**, radni Rady Miasta Świdwin – **Regina Barszcz**, **Barbara Bujak**, **Anna Parchoć**, **Izabela Markiewicz**, **Jerzy Konat**, **Mirosław Dereń**, przewodnicząca Młodzieżowej Rady Miasta Świdwin **Maja Symion**, dyrektorki miejskich szkół podstawowych i przedszkoli – **Anna Lipkowicz**, **Magdalena Bujakowska**, **Agnieszka Rosińska**, **Dorota Borowczak**, **Joanna Bąkowska**, **Violetta Mazurkiewicz** oraz przedstawiciele organizacji związkowych **Narcyza Juszcak** i **Krzysztof Orliński**. Nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej otrzymało kilkudziesięciu świdwińskich nauczycieli. Nagrodę Nauczyciela Roku otrzymała **Agnieszka Górka** z SP1 im. Orła Białego w Świdwinie. Uroczystość wręczenia nagród uświetniły swoimi występami dzieci z SP1: **Eliza Rudnik**, **Maria Domańska**, **Rozalia Buniak**, **Gabriela Kozera** i **Laura Markiewicz** pod kierunkiem **Edyty Uss** oraz grupa taneczna z klasy 0 pod kierunkiem **Aleksandry Sadowskiej** i **Moniki Świątek**.

UM Świdwin

WIZYTA W ZGROMADZENIU NARODU KAZACHSTANU

W trakcie pobytu w Astanie prezes Wydawnictwa Adam Marszałek prof. **Joanna Marszałek-Kawa** oraz towarzysząca jej prorektor Uniwersytetu Szczecińskiego prof. **Renata Podgórzeńska** odwiedziły Zgromadzenie Narodu Kazachstanu. Rolę gospodarza pełnił prof. **Mukhit-Ardager Sydyknazarov**, dyrektor Instytutu Nauk Politycznych na Euroazjatyckim Narodowym Uniwersytecie Lwa Gumilowa w Astanie. Prof. Joanna Marszałek-Kawa wygłosiła w Zgromadzeniu wykład dla studentów, który spotkał się z dużym zainteresowaniem. Tematem wystąpienia Pani Profesor była aktualna sytuacja polityczna w Polsce oraz relacje Polski z państwami Unii Europejskiej, Stanami Zjednoczonymi i Chinami. Obie panie profesor odpowiedziały na wiele pytań kazachstańskich studentów.

R.P.

WIZYTA DARŁOWSKICH PEDAGOGÓW SPOTKANIE Z DYREKTOREM

W Świdwinie gościła z rewizytą Sekcja Emerytów i Rencistów ZNP z Darłowa. W trakcie jej trwania goście z Darłowa zwiedzili Zamek Joanitów, o którego historii opowiadał pasjonat historii **Adam Kotarski**. Kolejnym punktem programu były odwiedziny w Centrum Nauki „Cordis”, o którego genezie powstania opowiedział starosta świdwiński **Mirosław Majka**, któremu towarzyszyła radna powiatu **Danuta Malitowska**. Wizytę zakończył obiad w restauracji zamkowej, w trakcie którego toczono pełne wspomnień rozmowy. Biesiadę umilił występ pań z zespołu „Dąbrowiaczy” kierowanego przez **Marię Balcerek**.

Elżbieta Wielgosz, przewodnicząca SEIR ZNP

O możliwości nawiązania współpracy przy organizacji międzynarodowych kongresów afrykanistycznych i azjatyckich rozmawiali prezes Towarzystwa Azji i Pacyfiku dr Adam Marszałek z koordynatorem Zespołu ds. Finansowania Bezpieczeństwa i Obronności w Związku Banków Polskich **Arkaadiuszem Lewickim**.

Z.E.

UROCZYSTE PRZEKAZANIE SZTANDARU RADZIE MIASTA

W Świdwinie odbyło się uroczyste nadanie i przekazanie sztandaru Radzie Miasta Świdwin. Wydarzenie to stanowi doniosły moment w historii świdwińskiego samorządu, podkreślający jego tożsamość, ciągłość oraz wspólnotę mieszkańców. Sztandar, jako najwyższy symbol Miasta Świdwin, jest znakiem honoru, tradycji oraz zobowiązania wobec przeszłych i przyszłych pokoleń. Towarzyszyć będzie wszystkim najważniejszym wydarzeniom, uroczystościom państwowym i lokalnym, godnie reprezentując nasze miasto. W ceremonii uczestniczyli przedstawiciele władz miasta, służb mundurowych, duchowieństwa, oświaty, instytucji miejskich i spółek komunalnych, Rada Seniorów Miasta Świdwin oraz Młodzieżowa Rada Miasta Świdwin, a także przewodniczący zarządów osiedli. Uroczystość swoją obecnością zaszczylicili: **Janusz Gromek** – senator Rzeczypospolitej Polskiej oraz **Anna Bańkowska** – wicemarszałkini województwa zachodniopomorskiego. Szczególnymi gośćmi byli również byli burmistrzowie Świdwina – **Franciszek Paszel** i **Józef Pietraszek**, którzy wnieśli nieoceniony wkład w rozwój naszego miasta. Artystycznym akcentem wydarzenia był występ Kameralnego Chóru Mieszanego „Cantus” z Połczyna-Zdroju, który uświetnił uroczystość swoim pięknym wykonaniem utworów chóralnych.

UM Świdwin.

JUBLILEUSZ PROFESORA MARKA JACKOWSKIEGO

W teatrze Wiliama Horzycy odbył się piękny benefis wybitnego lekarza, chirurga i uczonego prof. dr. hab. n. med. **Marka Jackowskiego**. Spektakl oparty na biografii Profesora znakomicie przygotowali i zrealizowali aktorzy toruńskiego teatru. Życzenia Jubilatowi złożyli przedstawiciele władz samorządowych, prezes Towarzystwa Chirurgów Polskich prof. **Wiesław Tarnowski**, przyjaciele i współpracownicy.

Wśród kilkuset gości byli m.in.: rektor UMK prof. **Andrzej Tretyn** z małżonką **Joanną**, prezes **Adam Marszałek** z małżonką **Haliną**, ks. biskup senior **Andrzej Suski**, ks. prałat **Marek Rumiński**, dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego im. L. Rydygiera w Toruniu dr **Sylwia Sobczak**, **Magdalena Flisykowska-Kacprowicz**, redaktor naczelny czasopisma „Medical Forum” prof. **Mateusz Jagielski**. Rodzinę reprezentowali: córka **Dagna Całbecka** z mężem **Piotrem**, syn **Wojciech** oraz wnuczki: **Aleksandra, Zofia i Helena**.

H.M.

MIĘDZYNARODOWY KONGRES AZJATYCKI – ASTRONOMOWIE PO RAZ CZWARTY

W dniach 19–21 października 2025 roku po raz czwarty odbyło się sympozjum astronomiczne, zorganizowane w ramach XIII Kongresu Azjatyckiego. Tym razem w wydarzeniu wzięło udział 26 prelegentów oraz ponad 50 słuchaczy. Jak zawsze funkcję dyrektora naukowego pełnił prof. **Jacek Krelowski**. Spotkanie było bardzo udane i owocne pod względem naukowym. Pełną relację z sympozjum opublikujemy w kolejnym numerze „Echa Świdwina”. Uczestnicy spotkania wzięli udział w uroczystym obiedzie z prezesem Towarzystwa Azji i Pacyfiku, dr. **Adamem Marszałkiem** oraz dyrektorką Biura Prezydenta Torunia **Aleksandrą Iżycką**. Uczonych biorących udział w sympozjum pozdrowił, w imieniu marszałka województwa kujawsko-pomorskiego **Piotra Całbeckiego**, naczelnik Wydziału Współpracy Zagranicznej **Denis Dembek**.

K.G.

ŻUŻLOWA GALA NA JORDANKACH

W toruńskim Centrum Kulturalno-Kongresowym Jordanki odbyła się uroczysta gala, w trakcie której podsumowano sezon żużlowy 2025. Zakończył się on wielkim sukcesem zawodników KS Press Development Apator Toruń, którzy zdobyli złoty medal. Na pamiątkowej fotografii uwieczniliśmy uczestników gali: prezesa CSiR Olender **Piotra Ledworucha**, dyrektor ds. rozwoju CSiR Olender **Mariolę Soczyńską**, prezesa dr. **Adama Marszałka**, prezesa Zarządu MPO Toruń **Joannę Peplowską**, jej zastępcę **Adama Straszyńskiego**, właścicieli firmy Beauty Medica **Annę** i **Stanisława Leszczyńskich** oraz legendę toruńskiego żużla, zawodnika i trenera Apatora **Jana Ząbika**.

H.M.

WYDAWNICTWO ADAM MARSZAŁEK SPONSOREM TWARDYCH PIERNIKÓW

ROZMOWY O SZTUCZNEJ INTELIGENCJI

W ostatnim czasie gościła w Wydawnictwie wybitna dziennikarka **Dobrochna Kędzierska**. Razem z towarzyszącymi jej **Katarzyną Bargielską** i **Arturem Wiśniewskim** zaprezentowała prezesowi **Adamowi Marszałkowi** aktualne możliwości zastosowania sztucznej inteligencji. Szczególny nacisk prezentujący ten problem Artur Wiśniewski położył na wykorzystaniu SI w funkcjonowaniu dużych, średnich i małych firm.

w.o.

KOREAŃSKI BANKIET

Z okazji 80. rocznicy założenia Partii Pracy Korei chargé d'affaires Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej w Polsce **Ri Geun** wydał uroczyste przyjęcie. Wśród licznej grupy gości byli m.in.: wiceprezes Zarządu Głównego Towarzystwa Azji i Pacyfiku dr **Marceli Burdelski**, naczelnik Wydziału Chińskiego w Departamencie Azji i Pacyfiku MSZ **Radosław Flisiuk** oraz kontradmirał **Bogdan Puczyński**.

w.o.

NOWY PLAC ZABAW

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO NA UMK

Inauguracja roku akademickiego odbyła się tradycyjnie w uniwersyteckiej Auli. W swoim wystąpieniu inauguracyjnym JM rektor prof. **Andrzej Tretyn** podsumował kończący się rok trzech jubileuszy, w którym Uniwersytet świętował 80-lecie swojego istnienia.

Swoje wsparcie dla działań podejmowanych przez władze UMK zadeklarował w obecności prof. **Bogusława Buzzewskiego** marszałek **Piotr Calbecki**.

O perspektywach rozwoju UMK rozmawiali: prorektor prof. **Magdalena Barwiołek**, konsul honorowy Litwy **Przemysław Bańkowski**, prorektor prof. **Adam Kola**, poseł **Marcin Skonieczka**, dr **Sławomir Drelich**,

dziekan Wydziału Nauk Ekonomicznych UMK prof. **Marlena Ciechan-Kujawa**, ksiądz **Mikołaj Hajduczenia** oraz była kanclerz i przewodnicząca Rady Uniwersytetu **Justyna Morzy**.

D.K.

WIZYTA REKTORA SZOSTAKA

W ostatnim czasie Wydawnictwo Adam Marszałek odwiedził prof. **Michał Szostak**, prorektor ds. badań naukowych Collegium Civitas. Podczas spotkania z redaktorem naczelnym Wydawnictwa – dr. **Danielem Kawą** – została podpisana umowa dotycząca współpracy przy tworzeniu nowego czasopisma „Sport and Policy Journal”. Ustalono również warunki współwydawania kwartalników „Atheneum. Polskie Studia Politologiczne” i „Nowej Polityki Wschodniej” oraz podjęto decyzję o uruchomieniu nowego tytułu – „Humanistic Management Journal”. Redaktor naczelny Wydawnictwa wyraził ponadto zainteresowanie współpracą przy organizacji konferencji naukowej o tematyce politologicznej oraz wsparciem dla rocznika „Zoon Politikon”, wydawanego przez Collegium Civitas. Spotkanie otworzyło nowe możliwości rozwoju wspólnych projektów i wzmocnienia pozycji obu instytucji w środowisku akademickim.

w.o.

EKONOMIŚCI NA KONGRESIE

Swój aktywny udział w III Międzynarodowym Kongresie Afrykanistycznym, w rozmowie z redaktorem **Zuzanną Cichowską**, zapowiedzieli profesorowie Wydziału Nauk Ekonomicznych UMK **Włodzimierz Karaszewski** i **Małgorzata Jaworek**.

K.G.

POPOŁUDNIE Z CHEŁMIONKĄ I MOKREM

KĄCIK LITERACKI

*Pojęcia zhong i zhongyong
w klasycznych tekstach
konfucjańskich*

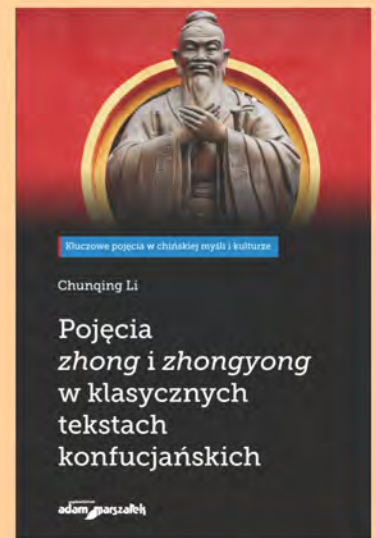
Chunqing Li

We wrześniu nakładem Wydawnictwa Adam Marszałek ukazała się książka Chunqing Li *Pojęcia zhong i zhongyong w klasycznych tekstach konfucjańskich*. Jest to kolejna książka z serii *Kluczowe pojęcia w chińskiej myśli i kulturze*. Cykl ten powstał z myślą zaprezentowania najważniejszych koncepcji, w których zawierają się: esencja chińskiej filozofii, jej humanistyczny duch, wartości, sposób myślenia i cechy kulturowe, zwłaszcza te, które mają wpływ na rozwój współczesnej cywilizacji.

Tym razem głównym tematem są główne pojęcia konfucjanizmu. Jak czytamy w *Przedmowie*: Zhong (środek/droga środka) i zhongyong (złoty środek) to podstawowe pojęcia konfucjanizmu, których wpływ jest równie znaczący, jak pojęć: „życzliwość”, „prawość”, „obrzęd”, „mądrość”, „serce”, „natura”, „uczciwość” i „cześć”. [...] W tej niewielkiej książce przestudujemy historyczny rozwój powstania tych dwóch koncepcji oraz ich ewolucję i zmiany. Na podstawie tego studium postaramy się wydobyć na światło dzienne rodzaje znaczeń kulturowych, które reprezentują oba pojęcia oraz ich centralną pozycję wśród wszystkich głównych koncepcji konfucjanizmu”. Zachęcamy do lektury!

P.J.

W ostatnie popołudnie września w toruńskiej Willi z Pasją odbyło się spotkanie autorskie **Mieczysława Wilczewskiego** i **Ryszarda Kowalskiego**. Obaj Panowie promowali książki poświęcone ich małym ojczyznom – *Mój Toruń. Wspomnienia chłopaka z Mokrego* oraz *Cztery pory życia. Na Chełmionce* – które ukazały się nakładem Wydawnictwa Adam Marszałek. Organizatorem spotkania było stowarzyszenie Chełmińskie Przedmieście – Tu Mieszkam.

Chunqing Li

*Pojęcia
zhong i zhongyong
w klasycznych
tekstach
konfucjańskich*

adam marszałek

Chunqing Li,
*Pojęcia zhong i zhongyong
w klasycznych tekstach konfucjańskich*,
Wydawnictwo Adam Marszałek,
Toruń 2025, ss. 128

II POLSKO-LITEWSKIE FORUM BIZNESOWE

W dniach 22–23 września 2025 roku w Dworze Artusa odbyło się II Polsko-Litewskie Forum Biznesowe na Kujawach i Pomorzu.

Dwudniowe wydarzenie przyciągnęło przedsiębiorców, ekspertów oraz przedstawicieli instytucji z Polski, Litwy i Niemiec, stwarzając wyjątkową okazję do wymiany doświadczeń i nawiązywania kontaktów biznesowych.

Forum rozpoczęło się od wystąpień przedstawicieli regionu i międzynarodowych partnerów: marszałka województwa kujawsko-pomorskiego **Piotra Całbeckiego**, zastępcy prezydenta Torunia **Rafała Pietrucienia** oraz radcy ds. gospodarczych w Ambasadzie Republiki Litewskiej w Polsce **Agné Martinez**.

Podczas wydarzenia odbyły się dwa główne panele tematyczne. Pierwszy z nich poświęcony był roli innowacji w gospodarce, ze szczególnym uwzględnieniem ich wpływu na wzrost, konkurencyjność i rozwój regionalny. Wśród panelistów znaleźli się **Joanna Gasek** z Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, **Tomasz Waszkiewicz** z Consulting Management Waszkiewicz, **Dariusz Lukoševičius** z Teltonika EMS Baltics Europe Region, **Agnieszka Nowicka** z Pagacz Defence Group oraz **Paweł Łopatka** z Platformy Nowych Technologii Pracodawcy RP. Panel moderował **Tomaš Pozlevič**, attaché handlowy w Ambasadzie Republiki Litewskiej. Drugi panel koncentrował się na synergii zastosowań obronnych i cywilnych. Ekspertcy dyskutowali m.in. o: autonomicznej robotyce, przejściu medycyny tak-

tycznej do cywilnej opieki w sytuacjach kryzysowych oraz cyberbezpieczeństwie systemów OT/ICS. W panelu udział wzięli m.in.: **Karol Zieliński** (Z3X TECH-CARE GROUP), **Robert Juodka** (Polsko-Litewska Izba Gospodarcza) oraz **Erik May** (Byte Robotics). Moderatorem był **Piotr Józefiak**, dyrektor Toruńskiego Parku Technologicznego.

Forum obejmowało liczne prezentacje dotyczące międzynarodowej współpracy badawczo-rozwojowej, projektowania tożsamości miejsca oraz innowacyjnych technologii w kontekście ryzyka i postępu technologicznego. Jednym z ciekawszych elementów programu wydarzenia była seria pytań z Robertem Juodką, prezesem Polsko-Litewskiej Izby Handlowej, w której poruszono kwestie dotyczące współpracy gospodarczej między Polską a Litwą, aktualny stan relacji biznesowych oraz perspektywy ich dalszego rozwoju. Dużą część dyskusji poświęcono technologiom o podwójnym zastosowaniu – zarówno wojskowym, jak i cywilnym – oraz temu, w jaki sposób polskie i litewskie firmy mogą wspólnie rozwijać innowacje technologiczne.

Najważniejszą częścią II Polsko-Litewskiego Forum Biznesowego były spotkania B2B, organizowane przez ośrodek Enterprise Europe Network przy Toruńskiej Agencji Rozwoju Regionalnego. Bezpośrednie rozmowy biznesowe pozwoliły uczestnikom na nawiązanie konkretnych kontaktów, wymianę doświadczeń oraz poznanie potencjalnych partnerów do wspólnych projektów. Spotkania te wyróżniały się wysoką efektywnością – przedsiębiorcy mogli w krótkim czasie omówić szczegóły współpracy, przedstawić swoje oferty i poznać realne możliwości wejścia na rynki zagraniczne. Dodatkowo, udział w sesjach B2B pozwalał lokalnym firmom zwiększyć widoczność swojej działalności, zbudować sieć kontaktów biznesowych oraz zdobyć cenne informacje o trendach rynkowych i innowacjach. Spotkania B2B stały się przestrzenią do wymiany wizytówek oraz praktycznym narzędziem rozwoju biznesu i tworzenia trwałych partnerstw międzynarodowych. Spotkania B2B z udziałem ponad 80 firm pozwoliły na konkretne negocjacje i planowanie wspólnych projektów w obszarach, takich jak robotyka, automatyzacja, cyberbezpieczeństwo, łańcuchy dostaw i technologie dual-use.

Przemysław Bańkowski, Konsul Honorowy Republiki Litewskiej

ODSZEDŁ GEN. BRYG. INŻ. PIL. TADEUSZ KUZIORA

Jako por. inż. pil. Tadeusz Kuziora był kandydatem na pierwszego Polaka – kosmonautę. W 1978 r. przechodził badania w Gwiezdnym Miasteczku w grupie wyselekcjonowanych, ostatnich czterech (ppłk pil. Zenon Jankowski, mjr pil. Henryk Hałka, mjr pil. Mirosław Hermaszewski i por. inż. pil. Tadeusz Kuziora) kandydatów – pilotów przewidzianych do lotu na statku kosmicznym SOJUZ-30 w dawnym ZSRR.

Ten wspaniały pilot i dowódca urodził się 3 marca 1949 r. w Tarnowie. W 1968 r. wstąpił do Wyższej Oficerskiej Szkoły Lotniczej w Dęblinie. 28 listopada 1971 r. promowany był na podporucznika, otrzymał tytuł inżyniera i pilota wojskowego (po ukończeniu szkolenia pilota bojowego na samolotach TS-8 Bies i Lim-2). Przydzielony został do 8. Pułku Lotnictwa Myśliwsko-Szturmowego w Mirosławcu, gdzie wykonywał loty na samolotach Lim-6 bis. Od 3 lutego 1973 r. w 3. Pułku Lotnictwa Myśliwsko-Bombowego w Bydgoszczy jako starszy pilot, a następnie jako dowódca klucza lotniczego wykonywał loty na samolotach Su-7. W okresie od 2 października 1975 r. do 16 lipca 1978 r. studiował w Akademii Sztabu Generalnego WP w Rembertowie. Po studiach powrócił do Bydgoszczy; gdzie od 17 lipca 1978 r. był zastępcą dowódcy eskadry lotniczej ds. liniowych, a 12 czerwca 1979 r. został dowódcą eskadry. Po 7 latach służby w 3. Pułku, 2 marca 1980 r. został szefem sztabu – zastępcą dowódcy. W okresie od 12 marca 1981 r. do 1 mar-

ca 1983 r. był starszym nawigatorem w 3. plmb. 2 marca 1983 r. objął stanowisko zastępcy dowódcy pułku do spraw szkolenia w 7. Pułku Lotnictwa Bombowo-Rozpoznawczego w Powidzu. Przeszkolił się w lotach na samolotach Su-20 i Su-22. 9 listopada 1984 r. został dowódcą 7. Pułku Lotnictwa Bombowo-Rozpoznawczego. Obowiązki te pełnił do 5 sierpnia 1986 r. Po przekazaniu obowiązków dowódcy pułku swemu następcy został szefem Oddziału Strzelania Powietrznego w Dowództwie Wojsk Lotniczych w Poznaniu. Po połączeniu Wojsk Lotniczych z Wojskami Obrony Powietrznej Kraju został szefem Oddziału Nawigacji w Dowództwie WLOP. Od 8 września 1991 r. był zastępcą Szefa Wojsk Lotniczych – szefem Oddziału Szkolenia Lotniczego. 1 października 1992 r. został przyjęty na Podyplomowe Studia Operacyjno-Strategiczne w Akademii Obrony Narodowej w Rembertowie. Po ukończeniu studiów, 10 sierpnia 1993 r. powrócił do Dowództwa WLOP. 25 sierpnia 1994 r. został dowódcą 3. Dywizji Lotnictwa Myśliwsko-Bombowego i dowódcą Garnizonu Lotniczego Świdwin (dowodził nią do 25 listopada 1996 r.). 11 listopada 1994 r. awansowany był do stopnia generała brygady. 26 listopada 1996 r. otrzymał stanowisko zastępcy Szefa Zarządu Programowania Szkolenia Sił Zbrojnych w Sztabie Generalnym WP. Od 16 lipca 1999 r. pełnił funkcję Szefa Zarządu Koordynacyjnego Generalnego Zarządu Dowodzenia i Łączności (P-6) Sztabu Generalnego WP, a od 22 listopada 2002 r. komendanta-rektora Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie. Od 6 października 2004 r. do lipca 2007 r. był dowódcą 2. KOP w Bydgoszczy. 31 stycznia 2008 r. został zwolniony do rezerwy. Od 1 marca 2008 r. był członkiem Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego RP, i „Klubu Generałów Lotnictwa Polskiego”. Od 4 grudnia 2014 r. był członkiem „Klubu Seniorów 3. DLMB”. Był także członkiem Światowego Stowarzyszenia Lotników Polskich. W swojej działalności społecznej głównie wysiłek skupiał na rzecz obronności kraju, utrwalanie i pielęgnację pamięci o ludziach i ich czynach w walce o niepodległość Polski podczas II wojny światowej i po jej zakończeniu. Był aktywnym spo-

łecznikiem uczestniczącym w działalności Stowarzyszeń mających na celu podtrzymanie tradycji narodowych, w tym ochronę godności i honoru żołnierza polskiego i integrację środowisk byłych żołnierzy lotnictwa wojskowego Sił Zbrojnych RP. Wspierał finansowo Komitet Budowy Pomnika „Chwała Lotnikom Polskim”, który 2018 r. wybudował i odsłonił Pomnik na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości, 100-lecia Lotnictwa Polskiego i 115-lecia lotnictwa światowego.

Był odznaczony m.in.: Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Srebrnym Krzyżem Zasługi, Złotym, Srebrnym i Brązowym Medalem „Za Zasługi dla Obronności Kraju”, Złotym, Srebrnym i Brązowym Medalem „Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny”, Medalem Wdzięczności „Chwała Lotnikom Polskim”, Medalem Pamiątkowym „XXV-lecia Oddziału Warszawsko-Mazowieckiego Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego Rzeczypospolitej Polskiej”, Tytułem Honorowym i Medalem „Zasłużony dla Miasta Stołecznego Warszawy”, Medalem Pamiątkowym „XXX-lecia Oddziału Warszawsko-Mazowieckiego Stowarzyszenia Seniorów Lotnictwa Wojskowego Rzeczypospolitej Polskiej”, Medalem Pamiątkowym „Pro Masovia”, tytułem honorowym i odznaką „Zasłużony Pilot Wojskowy RP” i pośmiertnie „Krzyżem za Zasługi dla SSLW RP” oraz odznaczeniami resortowymi. Znał język angielski i rosyjski. Interesował się: historią lotnictwa, łowiectwem (był wspaniałym i etycznym myśliwym w WKŁ nr 90 „Łoś” w Witkowie i WKŁ nr 43 „Cyranka” przy 3. DLMB, w Świdwinie), literaturą piękną i polityką. Był zapalonym narciarzem. Był pilotem wojskowym klasy mistrzowskiej, jego ogólny nalot wynosił 2000 godzin. Był kandydatem na kosmonautę. Był ikoną Lotnictwa Polskiego i wychowawcą wielu pokoleń lotników polskich. Zmarł po długiej i ciężkiej chorobie 16 maja 2025 r. w Warszawie i został pochowany, zgodnie z ceremoniałem wojskowym, w kolumbarium, na Cmentarzu Wojskowym, na Powązkach w Warszawie.

NOWE WŁADZE TORUŃSKIEGO ODDZIAŁU PTNP

Pod koniec września odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze toruńskiego oddziału PTNP. Decyzją członków naszego oddziału podjętą podczas Walnego Zebrania, w kadencji 2025–2028 pracami Zarządu pokieruje dr hab. **Joanna Marszałek-Kawa**, prof. UMK. Wspierać ją będą: dr hab. **Marcin Czyżniewski**, prof. UMK – wiceprezes, dr hab. **Maria Winclawska**, prof. UMK – sekretarz, a także członkowie Zarządu: dr hab. **Adam Hołub**, prof. UMK, dr hab. **Michał Strzelecki**, prof. UMK, dr **Patryk Tomaszewski** i mgr **Marta Banasiak**. Gratulujemy nowym władzom i życzymy udanej kadencji, obfitującej w wiele wartościowych przedsięwzięć!

W.O.

WSPÓŁPRACA SAMORZĄDU ŚWIDWINA Z MON

Burmistrz Świdwina **Piotr Feliński** gościł w Ministerstwie Obrony Narodowej, gdzie spotkał się z sekretarzem stanu **Cezarym Tomczykiem**. Rozmawiano o trwającej rozbudowie 21. Bazy Lotnictwa Taktycznego w Świdwinie w związku z przygotowaniem infrastruktury pod nowe samoloty. Ważnym elementem tej inwestycji będzie także wpływ na nasze miasto i region. Wstępnie dyskutowano o możliwych kierunkach współpracy samorządu z MON w zakresie mieszkalnictwa, infrastruktury drogowej oraz usług publicznych dla przyszłej kadry wojskowej i jej rodzin. Burmistrz spotkał się również z sekretarzem stanu w Ministerstwie Infrastruktury, **Arkadiuszem Marchewką**, któremu podziękował za zorganizowanie rozmów w MON i wsparcie w tej sprawie. Świdwin w najbliższych latach czekają duże zmiany. To dla nas wyzwanie, ale i szansa – dlatego tak istotne są rozmowy z ministerstwami, które pozwalają już dziś przygotowywać się do przyszłości.

UM Świdwin

CZYTAJĄ „ECHO ŚWIDWINA”

prof. **Michał Szostak**,
prorektor Uniwersytetu Civitas,
Warszawa

Irena Mścichecka,
emerytka,
Kielce

Katarzyna Kucharska,
muzyk,
Jastrzębie-Zdrój

Miroslaw Majka,
starosta,
Świdwin

XXVIII DZIEŃ KULTURY KRESOWEJ

6 września 2025 r. w sali widowiskowej świdwińskiego Zamku odbył się XXVIII Dzień Kultury Kresowej, zorganizowany przez Świdwiński Ośrodek Kultury – Zamek i Towarzystwo Miłośników Wilna i Kresów Wschodnich reprezentowane przez **Annę Teresińską**. Wśród zaproszonych gości byli: zastępca burmistrza Świdwina **Robert Chaiński**, kierownik Wydziału Oświaty, Zdrowia, Kultury i Sportu **Katarzyna Szalkiewicz-Tworek** oraz

przedstawicielka Starostwa Powiatowego w Świdwinie **Danuta Malitowska**. Na scenie wystąpili: „To My” z Choszczyna, „Kantata” ze Smardzka, „Ale Babki” z Charzyna, a także recytatorzy poezji kresowej. Publiczność nagrodziła artystów gromkimi brawami, a wydarzenie stało się okazją do spotkania, wspomnień i podkreślenia znaczenia tradycji kresowej w naszym mieście.

ŚOK Zamek

ZAWODY MŁODYCH ROWERZYSTÓW

W Świdwinie odbyły się zawody rowerowe dla najmłodszych mieszkańców powiatu świdwińskiego. To była prawdziwa dawka sportowych emocji, zdrowej rywalizacji i radości na twarzach dzieci! W wydarzeniu uczestniczyli także przedstawiciele samorządu: radna powiatu świdwińskiego **Danuta Malitowska**, a także radni Rady Miasta Świdwin **Anna Parchoć** i **Mirosław Dereń** oraz burmistrz **Piotr Feliński**.

UM Świdwin

ŚWIĘTO SPOŁECZNIKÓW W ŚWIDWINIE

Świdwin po raz kolejny udowodnił, że ma ogromny potencjał społeczny. Zakończył się Festiwal Organizacji Pozarządowych, w którym udział wzięły stowarzyszenia senioralne, sportowe, rekreacyjne i kulturalne. Celem Festiwalu jest promocja aktywnego udziału społecznego i poznania bogactwa lokalnego trzeciego sektora – NGO, które działają na rzecz mieszkańców. Każda z organizacji zaprezentowała swoją działalność, pokazując pasję, zaangażowanie i energię mieszkańców naszego miasta. Wydarzenie odbyło się pod patronatem marszałek województwa zachodniopomorskiego **Anny Bańkowskiej**, a wsparcia udzielili m.in.: Fundacja Nauka dla Środowiska, LGD Powiatu Świdwińskiego, Sanepid, Urząd Marszałkowski oraz świdwiński Zamek. Atmosfera festiwalu była pełna pozytywnej energii, inspirujących rozmów i dowodów na to, że wspólne działania potrafią zmieniać nasze miasto na lepsze.

UM Świdwin

MONODRAMAT O ROTMISTRZU

W sali widowiskowej Zamku wystawiony był monodram **Przemysława Tejkowskiego** – „Melduję Tobie Polsko”, poprzedzony wykładem **Jarosława Jagielowicza** z delegatury IPN w Koszalinie. Sam monodram, to wstrząsająca w przekazie opowieść o rotmistrzu Pileckim. Genialny aktor Przemysław Tejkowski rozpoczął od trzęsienia ziemi, a później było coraz trudniej, posępnie, aż w finale... zupełna cisza na widowni... żeby zebrać myśli, by po chwili nagrodzić artystę brawami. To była bardzo wartościowa lekcja historii.

ŚOK Zamek

Z historii miasta i ziemi świdwińskiej

NIE TYLKO Z SZUFLADY cz. II

Przedstawiane dokumenty dotyczą krańcowo różnych wydarzeń, okresów powstania i pochodzą z różnych źródeł. Jedno co je łączy, to czas wojny i powojnia. Oba ważne, nawet dla mojego pokolenia urodzonego tuż po wojnie, są zamierzczą historią. Zналиśmy je z opowiadań rodziców i ze szkoły. Byliśmy przekonani, że nie będzie „powtórki z historii”. Niestety wiara moja osłabła.

Celem tej prezentacji nie jest tylko prezentacja przeszłości, ale przypomnienie, że historia żyje w rzeczach pozornie zwyczajnych, legitymacjach, urzędowych formularzach, dokumentach, zdjęciach – wszystkie niosą jakąś opowieść.

Niemiecka ulotka propagandowa skierowana przeciwko Związkowi Radzieckiemu, zrzuca na pozycje Armii Czerwonej, miała na celu osłabienie morale żołnierzy. Starła się zniechęcić żołnierzy do walki i wzbudzić nieufności

do dowódców. Przedstawiała sytuację na frontach jako beznadziejną. Straszyla głodem, biedą i nieuchronną klęską. Sugerowała, że cała Europa walczy przeciwko „żydowsko-komunistycznemu reżimowi” i namawiała by poddawali się Niemcom i nie niszczyli zapasów.

Ulotki to nie tylko pomysł niemiecki. Stosowały je różne armie podczas I i II wojny światowej, a także polskie podziemnie, oczywiście nie poprzez zrzuty, ale kolportaż w okupowanych miastach.

Są to dokumenty nawzajem się uzupełniające i przedstawiające jak wyglądało życie mieszkańców na styku władzy sowieckiej i polskiej administracji. Dotyczą one zaprzyjaźnionej z naszą rodziną od pierwszych lat po wojnie rodziną Sajewskich. W dzieciach i wnukach serdeczna znajomość ta trwa do dzisiaj. Protopleście rodu Stanisławowi, którego dotyczy prezentowany dokument poświęciłem tekst Rybak w *Jeszcze raz o moim Świdwinie*. Stanisław Sajewski, jeniec wojenny, później robotnik przymusowy wojnę przeżył pracując u okolicznych bauerów, później

w Świdwinie u właściciela restauracji i okolicznych jezior. Był zawodowym rybakim, przed wojną łowił na jeziorze łagowskim. Mieszkali w Kościanie i tam przez okres wojny przebywała rodzina.

Stanisław postanawia swoje życie związać ze Świdwinem. Jest tłumaczem w komendanturze wojennej miasta, pisze do szefa komendatury kapitana Szewo o zezwolenie na wyjazd po rodzinę. Ma już upatrzone mieszkanie na ul. Podgórnej. 26 czerwca otrzymuje wystawiony przez sowieckiego komendanta zaświadczenie („sprawka”), że obywatel Stanisław Sajewski może udać się w podróż do miejscowości Kościan i prosi się o udzielenie mu pomocy podczas podróży.

Był to typowy formularz, dzięki któremu osoba cywilna mogła poruszać się po terenie kontrolowanym przez wojska radzieckie.

Po niespełna dwóch tygodniach otrzymuje z polskiego magistratu oficjalne zezwolenie na wyjazd i powrót z rodziną do Świdwina. Dokument podpisany przez burmistrza i komendanta Milicji Obywatelskiej gwarantował bezpłatną podróż koleją.

Oba pisma pokazują, że w pierwszych miesiącach po wojnie mieszkańcy musieli posiadać specjalne zaświadczenia od sowieckich i polskich władz, aby móc udać się w podróż po rodzinę lub po dobytek.

Zbigniew Czajkowski

Zbigniew Czajkowski – świdwiniianin, emerytowany strażak, autor wielu tekstów o historii miasta publikowanych w miejscowej prasie

APATOR MISTRZEM POLSKI ROZMOWY O KONGRESIE

Fot. © UMT 2025, autor: Sławomir Kowalski, licencja: CC BY-NC 4.0

Drużyna żużlowa z Grodu Kopernika sięgnęła po złoty medal w najsilniejszej lidze świata, potwierdzając że Anioły są na szczycie. To triumf całego klubu – nie tylko zawodników, ale również trenera **Piotra Barona**, sztabu mechaników, fizjoterapeutów i medyków, których codzienna praca i zaangażowanie stanowiły fundament tego sukcesu. Ogromne brawa należą się także kibicom. To ich wsparcie, niezliczone emocje na trybunach i nieustanna wiara w drużynę dodawały zawodnikom skrzydeł w każdym meczu. Swój mały wkład w sukces toruńskich żużlowców miało również Wydawnictwo Adam Marszałek, które od prawie 20 lat sponsoruje ten klub.

W złoty medal Apatora od początku wierzył właściciel klubu **Przemysław Termiński**, którego dzielnie wspierały prezes **Iłona Termińska** i dyrektor **Joanna Sikorska**. Trzon drużyny stanowili: **Robert Lambert**, **Emil Sajfutdinow**, **Patryk Dudek**, **Mikkel Michelsen**, **Jan Kvěch**, **Antoni Kawczyński**, **Mikołaj Duchiniński** i **Krzysztof Lewandowski**.

Do grupy wiernych kibiców należą: senatorowie **Ryszard Bober** i **Tomasz Lenz**, wiceprezydent Torunia **Rafał Pietrucień**, prof. **Zbigniew Grochowski**, znany toruński bard **Jacek Beszczyński**, **Ryszard Jarzyna**, wicewojewoda kujawsko-pomorski **Michał Konniuch**, **Marianna Kawa**, gen. **Marian Dering** oraz **Ryszard Cackowski**.

D.K.

Przygotowania do III Międzynarodowego Kongresu Afrykanistycznego nabierają tempa. Sekretarz Kongresu **Zuzanna Cichowska** wraz z ekspertką Regionalnego Biura Handlowego PAIH w Toruniu **Ewą Dębicką** pracują nad programem Forum Biznesowego. Omawiane są sposoby promocji wydarzenia wśród przedsiębiorców, szczególnie z województwa kujawsko-pomorskiego.

Z.C.

DYLEMATY OBRONNOŚCI

Instytut Bezpieczeństwa i Obronności Wojskowej Akademii Technicznej był organizatorem międzynarodowej konferencji zatytułowanej „Dylematy współczesnej obronności i bezpieczeństwa”. Głównym organizatorem tego przedsięwzięcia był dr **Paweł Stawarz**, a wśród uczestników byli m.in.: dr **Adam Marszałek**, prodziekan Wydziału Bezpieczeństwa WAT, dr **Wiesława Załoga**, koordynator Zespołu ds. Finansowania Bezpieczeństwa i Obronności w Związku Banków Polskich **Arkadiusz Lewicki**.

Z.E.

ECHO
Świdwina

Wydawnictwo Adam Marszałek, ul. Lubicka 44, 87-100 Toruń, tel. 56 664 22 35
e-mail: sklad@marszalek.com.pl, www.marszalek.com.pl, echo.marszalek.com.pl
Adres Redakcji: „Echo Świdwina”, ul. Drawska 5/26, 78-300 Świdwin, tel. 512 325 892
Druk: Drukarnia Grado, ul. Warszawska 54, 87-148 Łysomice

Wydawnictwo
adam
marszalek

Redaguje kolegium w składzie: Elżbieta Wielgosz (redaktor naczelna), Zbigniew Czajkowski (redaktor historyczny), Paweł Jaroniak (redaktor prowadzący), Krzysztof Galus (redakcja techniczna), Michał Dahl, Joanna Dowchań, Szymon Gumienik, Daniel Kawa, Joanna Marszałek-Kawa, Wiktoria Olejnik, Katarzyna Szczutkowska, Anna Terlecka